

## **Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych wobec migracji meksykańskiej w XXI w.**

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie złożoności problemu migracji meksykańskiej do Stanów Zjednoczonych oraz głównych kierunków amerykańskiej polityki wobec tej mniejszości. Mimo iż obecność Meksykanów na terenie USA posiada długą historię i tradycję, to jednak wciąż wywołuje wiele kontrowersji i skupia na sobie uwagę nie tylko amerykańskich obywateli, ale także opinii międzynarodowej. Zgodnie ze Strategią Bezpieczeństwa Narodowego z 18 grudnia 2017 r. imigranci m.in. z Meksyku stanowią poważne wyzwanie dla polityki wewnętrznej oraz migracyjnej USA. Stąd ich temat jest często podnoszony w debacie publicznej i jest ważnym elementem amerykańskich kampanii prezydenckich po wydarzeniach z 11 września 2001 r. Pomimo wielu korzyści gospodarczych, które wynikają z relacji amerykańsko-meksykańskich, temat nielegalnej migracji i przestępczości zorganizowanej ma charakter priorytetowy w ich bilateralnych stosunkach.

Współcześni badacze migracji międzynarodowych zwracają uwagę, że chociaż zjawisko to jest procesem naturalnym i obecnym w historii od zawsze, to jest również procesem społecznym niezwykle złożonym i zróżnicowanym, który często staje się przedmiotem prób uproszczonej klasyfikacji lub uogólnień teoretycznych. Część ekspertów twierdzi, że ze względu na skomplikowanie procesu migracji nie jest możliwe (lub bardzo wątpliwe) stworzenie kompleksowej teorii objaśniającej to zjawisko. W rezultacie powstało wiele szczegółowych koncepcji rozwijanych w ramach poszczególnych dyscyplin naukowych. Analiza przemieszczania ludności ma charakter interdyscyplinarny i w ostatnich latach jest ona przeprowadzana dość często<sup>1</sup>.

Analizując migrację Meksykanów do USA, zakładając że przyjmuje ona charakter przede wszystkim ekonomiczny aniżeli polityczny, warto oprzeć te badania

---

1 J. Brzozowski, *Ekonomiczne teorie migracji międzynarodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2011, s. 45.

o neoklasyczną teorię migracji Joaquina Arango, która służy jako narzędzie eksplanacyjne omawianego zjawiska<sup>2</sup>. Biorąc pod uwagę kwestie makroekonomiczne teoria ta zakłada, że migracja jest wynikiem różnic wielkości podaży oraz popytu pracy na różnych obszarach co powoduje zróżnicowanie w wysokości płac. Migracja jest zatem procesem, którego celem jest właśnie rekompensata tej różnicy. Najciekawszym elementem tego podejścia jest możliwość badania zjawisk migracyjnych na poziomie analizy mikro i makro. Jako, że teoria Arango wywodzi się z ekonomii neoklasycznej, posługuje się również podstawowymi założeniami i mechanizmami opisu ekonomicznego tj.: maksymalizacja użyteczności, racjonalny podmiot gospodarujący lub oczekiwana stopa zwrotu<sup>3</sup>. W myśl tej teorii, z punktu widzenia mikro, ludzie (w tym przypadku Meksykanie) decydują się na emigrację wówczas, gdy kalkulacja potencjalnych zysków (wysokie płace) i strat (brak asymilacji, integracji w nowym społeczeństwie) wykazuje saldo pozytywne dzięki inwestycjom w kapitał ludzki.

Ważnym elementem neoklasycznej teorii migracji jest schemat tzw. wypychania i przyciągania (*push-pull framework*). Do podstawowych czynników wypychających można zaliczyć: niski poziom płac, mało atrakcyjną pracę oraz wysoką stopę bezrobocia w kraju pochodzenia. Do czynników przyciągających należy zaliczyć wyższy poziom płac oraz możliwość awansu społecznego i zawodowego<sup>4</sup>.

Obok wielu podejść do zjawiska międzynarodowych migracji warto również zwrócić uwagę na teorię instytucjonalną o charakterze komplementarnym względem sieci migracyjnych. Teoria ta zakłada, że po wystąpieniu pierwszej fali migracji każda następna generowana jest między innymi poprzez powiązania instytucjonalno-prawne. Aby zaspokoić potrzeby obecnych oraz przyszłych migrantów zostają powoływane celowe firmy oraz organizacje, które działając na zasadach komercyjnych, zmniejszają ryzyko oraz zagrożenia wynikające z procesów migracyjnych. Ważną rolę w procesie migracji ludności z Meksyku do USA zajmują podmioty pośredniczące, a więc te, które koordynują przemieszczanie ludności. Można do nich zaliczyć agencje rekrutujące i prawne, ale również handlarzy i przemytników. System tych instytucji zazwyczaj nazywany jest przemysłem migracyjnym, ponieważ odnosi się do zjawiska migracji zarówno legalnej jak i nielegalnej<sup>5</sup>.

---

2 Tamże.

3 J. Arango, *Theories on International Migration*, [w:] D. Joly (red.) *International Migration in the New Millennium*, Routledge Taylor & Francis Group, London and New York 2017, s. 16.

4 J. Brzozowski, dz. cyt., s. 47.

5 Tamże, s. 62.

Zjawisko migracji odgrywa istotną rolę w kształtowaniu porządku światowego. Ze względu na rosnącą skalę i związane z nią konsekwencje, przemieszczanie ludności jest wyzwaniem dla polityk publicznych na całym świecie. Do głównych powodów rozwoju tempa migracji można zaliczyć przede wszystkim wzrost liczby ludności świata oraz rewolucję w obiegu informacji i transportu. Globalizacja sprawiła, że ludność zamieszkująca biedniejsze regiony świata o wiele wyraźniej zaczęła dostrzegać głębokie różnice w warunkach życia w porównaniu do ludności państw rozwiniętych, co często skłania osoby uboższe do emigracji w regiony bogatsze<sup>6</sup>.

Obecność imigrantów w państwach trzecich powoduje dalekosiężne skutki społeczne. Napływ cudzoziemców nadaje poszczególnym społeczeństwom charakter wielokulturowy oraz stanowi potencjalne zagrożenie dla wizerunku i siły państwa narodowego (*nation-state*). Ruchy migracyjne, w ramach których obywatele jednego państwa przenoszą się do innego i w nim podejmują pracę, stanowią wyzwanie dla tradycyjnych idei przynależności państwowej. Migracje są powodem zagrożenia spójności i stabilności społecznej również wtedy, gdy społeczności migrantów są gospodarczym ciężarem dla ogółu społeczeństwa. Poczucie, że imigranci utrzymują się ze świadczeń socjalnych a lokalna infrastruktura mieszkaniowa, zdrowotna oraz edukacyjna jest przeciążona ich nadmiarem, wywołuje wiele antagonizmów<sup>7</sup>.

W oparciu o czynniki społeczny, gospodarczy albo demograficzny historię emigracji ludności meksykańskiej do Stanów Zjednoczonych można podzielić na cztery fazy. Pierwsza z nich odnosi się do ograniczonych przepływów ludności przed II wojną światową. Drugi okres miał miejsce od 1942 do 1964 r. w ramach programu pracy tymczasowej Bracero<sup>8</sup>. Trzeci etap rozpoczął się w 1965 r. wraz z pojawieniem się nielegalnego systemu migracji i zakończył pod koniec lat 80. XX w. Natomiast ostatni, który rozpoczął się z w latach 90. XX w. trwa do teraz i polega na konsolidacji systemu oraz wzroście imigracji rodzinnej<sup>9</sup>.

Meksyk ma długą tradycję związaną z migracją jako kraj pochodzenia, tranzytu, przeznaczenia i powrotu migrantów. Pomimo braku oficjalnych danych szacuje się, że

6 P.D. Williams, *Studia Bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012, s. 473.

7 Tamże.

8 Program Bracero był serią ustaw oraz porozumień dyplomatycznych, które przewidywały umowę o charakterze rolniczym między rządem Stanów Zjednoczonych, a Meksykiem. Porozumienie to gwarantowało między innymi przyzwoite warunki życia dla robotników (warunki sanitarne, akomodację oraz wyżywienie), a także minimalne wynagrodzenie w wysokości 30 centów za godzinę. Program został przedłużony przez amerykański Kongres w 1951 roku na mocy prawa migrantów do czasu jego rozwiązania w 1966 roku. Więcej na ten temat w: E. W. Mandeel, *Program Bracero 1942-1964*, „American International Journal of Contemporary Research”, Louisville 2001, s. 2.

9 *Mexican Migration to the United States: Policy and Trends*, Congressional Research Service, Washington 2012, s. 6.

każdego roku ok. 150 tys. nielegalnych imigrantów przekracza południową granicę Meksyku głównie przez stan Chiapas i zmierza do USA. Większość wspomnianych przybyszów pochodzi z Ameryki Środkowej i Południowej, a w mniejszym stopniu z Azji i Afryki. Co więcej, szacuje się, że około milion osób pochodzenia meksykańskiego (zarówno legalnie jak i nielegalnie) każdego roku podróżuje do Stanów Zjednoczonych. Ponadto pół miliona Meksykanów jest co roku wydalanych z USA<sup>10</sup>. Połączenie tych liczb sprawia, że granica amerykańsko-meksykańska jest jednym z najważniejszych punktów tranzytowych na świecie a Meksyk krajem o wyjątkowej dynamice migracyjnej.

Migracja w Meksyku posiada społeczny, polityczny i gospodarczy aspekt. Północna i południowa granica lądowa tego państwa wynosi łącznie 4389 km. Granica z USA ma długość ponad 3155 km i rozciąga się na północnych krańcach meksykańskich stanów Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León i Tamaulipas. Południowa granica ma 714 mil długości, z czego 958 km granica z Gwatemalą i 276 km Belize<sup>11</sup>. Stany graniczne to Chiapas, Tabasco, Campeche i Quintana Roo. Ze względu na położenie geograficzne i bliskość Stanów Zjednoczonych, Meksyk od dawna jest krajem o najwyższym poziomie emigracji w kierunku północnego sąsiada. Według badań przeprowadzonych przez Narodową Radę ds. Ludności (CONAPO według hiszpańskiego akronimu), w latach 1970-2007 ludność pochodzenia meksykańskiego mieszkająca w USA wzrosła z 5,4 miliona do 30,3 mln, z czego około 19 mln urodziło się właśnie w USA. Meksykanie przebywający w USA stanowią ponad 30 procent całkowitej populacji migrantów i stanowią największą grupę imigrantów pochodzenia latynoskiego, stanowiąc około 2/3 ogółu populacji latynoskiej. Liczby te pozycjonują Meksyk jako kraj o największej diasporze osób zamieszkałych w USA. Pod tym względem obywateli Meksyku jest więcej w USA niż mieszkańców innych regionów świata tj.: z Azji (26%), reszty Ameryki Łacińskiej i Karaibów (23%) oraz Europy (14%)<sup>12</sup>.

Na południowej granicy Meksyku punkty przejścia dla migrantów z Ameryki Środkowej i spoza regionu znajdują się w różnych częściach stanów Chiapas, Tabasco, Campeche i Quintana Roo. Migranci, których ostatecznym celem są USA, podczas wędrówki przez Meksyk są narażeni na poważne zagrożenia dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Na całej trasie są oni ofiarami napaści, porwań i gwałtów dokonywanych przez członków

---

10 T. L. Weiss, P.A.L. Chaltelt, *Mexico: Public Policies and Benefiting Migrants*, International Organization for Migration, Coyoacan 2011, s. 6.

11 *Mexico*, The World Factbook, Central Intelligence Agency, [online:] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mx.html> Dostęp 04.11.2018

12 T. L. Weiss, P.A.L. Chaltelt, *Mexico: Public Policies and Benefiting Migrants*, International Organization for Migration, Coyoacan 2011, s. 7.

ponadnarodowych zorganizowanych grup przestępczych<sup>13</sup>. Zagrożenia te koncentrują się w stanach, przez które przebiega sieć kolejowa, ponieważ są to główne szlaki tranzytowe dla migrantów, od stanów położonych na południowej granicy do północnej części kraju: Chiapas, Oaxaca, Tabasco, Veracruz i Tamaulipas<sup>14</sup>.

Szacuje się, że nielegalna populacja meksykańska liczy ok. 11 mln osób. Jej liczba ustabilizowała się od czasu kryzysu gospodarczego w 2008 r., który doprowadził wielu Meksykanów do powrotu do ojczyzny i tym samym zniechęcił innych do przyjazdu do USA. W 2017 r. służba celnicza i straż graniczna USA odnotowała 26 procentowy spadek liczby osób zatrzymanych przy meksykańskiej granicy w porównaniu do poprzedniego roku, co przypisuje się restrykcyjnej polityce imigracyjnej Donalda Trumpa. W tym samym czasie liczba imigrantów podejrzanych o nielegalne przebywanie na terytorium USA wzrosła o 40 procent. W 2016 r. USA przyznały prawie 1,2 tys. pozwoleń na legalny pobyt stały, z których ponad dwie trzecie osób uzyskało pozwolenie w ramach programu łączenia rodzin. Pod koniec 2017 r. na liście oczekujących na wizy imigracyjne znajdowały się ponad 4 mln wnioskodawców. W tym samym roku amerykańska administracja przyznała około 180 tys. wiz wysoko wykwalifikowanym pracownikom, znane jako wizy H1B oraz prawie 250 tys. wiz dla pracowników tymczasowych związanych z rolnictwem<sup>15</sup>.

Nieodłącznym elementem nielegalnej migracji meksykańskiej do USA jest przestępczość zorganizowana, która sprowadza się przede wszystkim do kwestii handlu ludźmi i przemytu narkotyków. Według amerykańskiej Agencji ds. Walki z narkotykami (DEA) meksykańskie kartele zajmujące się handlem narkotykami to najwięksi zagraniczni dostawcy heroiny, metamfetaminy i kokainy do Stanów Zjednoczonych. Meksyk jest także krajem tranzytowym kokainy, która zmierza do USA przede wszystkim z Boliwii, Kolumbii i Peru. Meksykańskie kartele są również wiodącymi producentami i dostawcami fentanylu - syntetycznego opioиду wielokrotnie silniejszego od heroiny<sup>16</sup>. Pomimo, iż legalizacja marihuany w niektórych stanach USA zmniejszyła zysk z przemytu i produkcji tego narkotyku, Meksykanie w dalszym ciągu są dużym dostawcą tej substancji<sup>17</sup>.

---

13 Tamże, s. 8.

14 Tamże, s. 10.

15 C. Felter, D. Renwick, *The U.S. Immigration Debate*, „Council on Foreign Relations, Washington 2018, [online:] <https://www.cfr.org/backgrounder/us-immigration-debate-0> Dostęp 03.05.2018

16 B. Lee, D. Renwick, *Mexico's Drug War*, „Council on Foreign Relations”, Washington 2017, [online:] <https://www.cfr.org/backgrounder/mexicos-drug-war> Dostęp 03.05.2018

17 Do 2017 roku 28 Stanów USA wprowadziły zalegalizowanie używania marihuany do celów rekreacyjnych lub leczniczych, a ustawodawcy w Meksyku rozważają wprowadzenie przepisów zezwalających na stosowanie marihuany leczniczej.

W ostatnich latach meksykańskie kartele narkotykowe rozrosły się i zawarły nowe sojusze rozszerzając swoje terytoria. Zgodnie z raportem DEA z 2016 r. największym zagrożeniem dla bezpieczeństwa USA jest kartel *Sinaloa*. Był prowadzony między innymi przez Joaquina „*El Chapo*” Guzmána, który został aresztowany w 2016 r. i ekstradowany do USA w 2017 r.. Rząd USA pomimo tzw. "walki z narkotykami" poczynił niewielkie postępy w zmniejszaniu popytu na nielegalne substancje. Badania *Rand Corporation* z 2014 r. dla Białego Domu wykazały, że Amerykanie wydali w 2010 r. około 109 mld. USD na narkotyki, czyli mniej więcej tyle samo, ile wydali w 2000 r.<sup>18</sup> W przeciwieństwie do USA obywatele Meksyku nie mają problemu z zażywaniem narkotyków. W rzeczywistości na jego terytorium odnotowuje się jeden z najniższych poziomów konsumpcji narkotyków na świecie. Oznacza to, że mimo silnego powiązania obu krajów, kwestie związane z przestępczością zorganizowaną różnią się od siebie<sup>19</sup>.

W ciągu ostatnich lat migracje międzynarodowe nabrały szczególnego znaczenia w nauce o stosunkach międzynarodowych. Wydarzenia z 11 września 2001 r. niebagatelnie przypominały o roli, którą ruchy ludnościowe mogą odgrywać w sferze bezpieczeństwa. Kiedy okazało się, że wszyscy sprawcy zamachu byli cudzoziemcami przebywającymi w USA czasowo lub nielegalnie, rząd amerykański zdecydował się podporządkować funkcjonowanie służb migracyjnych celom bezpieczeństwa narodowego. Regulacje dotyczące polityki imigracyjnej znalazły wówczas swoje odzwierciedlenie w *USA Patriot Act*<sup>20</sup>, a kontrolę przepływów ludności powierzono Departamentowi Bezpieczeństwa Krajowego<sup>21</sup>.

W 2007 roku meksykański prezydent Felipe Calderón zwrócił się z prośbą do prezydenta USA George'a Busha o pomoc w zwalczaniu przemytu narkotyków oraz przestępczości zorganizowanej. W tym samym roku oba kraje ogłosiły wspólny program tzw. Inicjatywę Merida. W ramach porozumienia USA przekazały około 1,4 mld USD na wsparcie działań zmierzających do redukcji podaży narkotyków w ciągu kolejnych 3 lat. Jednym z kluczowych powodów powstania Inicjatywy Merida była rosnąca fala przemocy w Meksyku od 2005 r. Natomiast ze strony USA główną przyczyną zawarcia umowy była chęć walki z terroryzmem, będącym wówczas priorytetem amerykańskiej polityki

---

18 B. Lee, D. Renwick, dz. cyt.

19 Tamże.

20 *USA Patriot Act*, One Hundred Seventh Congress of the United States of America, Washington 2001, s. 9.

21 P.D. Williams, dz. cyt., s. 474.

bezpieczeństwa. Program skupiał się na udzielaniu wsparcia w działaniach meksykańskich służb wywiadowczych oraz modernizacji meksykańskich służb bezpieczeństwa<sup>22</sup>.

Poprzez Inicjatywę Merida USA i Meksyk zawiązały partnerstwo w celu zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i handlu narkotykami, przy jednoczesnym umacnianiu praw człowieka i praworządności. Merida wspiera ściślejszą współpracę między amerykańskimi i meksykańskimi organami ścigania, prokuratorami i sędziami, którzy dzielą się wzajemnymi doświadczeniami i rozszerzają możliwości śledzenia przestępców, narkotyków, broni i pieniędzy w celu zakłócenia modelu biznesowego przestępczości międzynarodowej. Dzięki współpracy region granicy amerykańsko-meksykańskiej staje się bezpieczniejszy a wymiana informacji jest bardziej płynna. Dzięki Inicjatywie Merida Meksyk posiada więcej wysoko wykwalifikowanych urzędników i najnowocześniejszy sprzęt do konfrontacji z przestępczością zorganizowaną. Fundusze przeznaczone na realizację Inicjatywy Merida zapewniły szkolenia, wyposażenie i pomoc techniczną, aby uzupełnić znacznie większe inwestycje Meksyku w budowanie potencjału meksykańskich instytucji, w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej, przestrzegania praworządności i ochrony wspólnej granicy przed przemytem nielegalnych narkotyków, pieniędzy oraz ludzi<sup>23</sup>.

Amerykańsko-meksykański region przygraniczny zamieszkuje około 15 mln ludzi. Współpraca między USA a Meksykiem wzdłuż granicy obejmuje koordynację lokalnych urzędników zakresie infrastruktury transgranicznej, planowania transportu i współpracy w instytucjach zajmujących się kwestiami zasobów naturalnych, środowiska i zdrowia. W 2010 r. USA i Meksyk utworzyły Komitet ds. Zarządzania Granicą XXI w., aby stymulować postępy w promowaniu nowoczesnej, bezpiecznej i wydajnej granicy. Międzyinstytucjonalna grupa koordynacyjna w USA spotyka się trzy razy do roku, aby wspólnie realizować inicjatywy, które poprawiają efektywność istniejących przejść granicznych przede wszystkim w zakresie ograniczania zjawiska nielegalnej migracji i związanej z nim przestępczości zorganizowanej. Dziesięć amerykańskich i meksykańskich stanów granicznych aktywnie uczestniczy w tych spotkaniach<sup>24</sup>.

Amerykański Kongres przez dwie ostatnie dekady debatuje nad wieloma reformami imigracyjnymi, z których niektóre uznane są za kompleksowe, a inne jedynie za

---

22 C. Ribando Seelke, K. Finklea, *U.S.-Mexican Security Cooperation: The Mérida Initiative and Beyond*, Congressional Research Service, Washington 2016, s. 9.

23 *U.S. Relations with Mexico*, Department of State, [online:] <https://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/35749.htm>  
Dostęp 03.05.2018

24 Tamże.

fragmentaryczne. Kompleksowa reforma imigracyjna odnosi się do prawodawstwa zbiorczego, które próbuje rozwiązać następujące problemy: popyt na wysoko i nisko wykwalifikowaną siłę roboczą, status prawny milionów nielegalnych imigrantów mieszkających w USA, bezpieczeństwo granicy amerykańsko-meksykańskiej i wewnętrzne egzekwowanie prawa.

Prezydent Barack Obama podjął szereg działań w zakresie reform imigracyjnych. W 2012 r. jego administracja rozpoczęła program *Deferred Action for Childhood Arrivals* (DACA). Oferował on odroczenia deportacyjne oraz pozwolenia na pracę dla nieudokumentowanych imigrantów, którzy przybyli do USA jeszcze jako dzieci i nie mieli nigdy konfliktów z prawem. Obama określił program DACA jako środek przejściowy i jednocześnie wezwał Kongres do uchwalenia ustawy *Dream Act (Development, Relief, and Education for Alien Minors Act)*<sup>25</sup>. Do marca 2017 r. prawie 800 tys. osób skorzystało z inicjatywy prezydenta Obamy. W 2014 r. amerykański prezydent próbował rozszerzyć ten program obejmując nim nie tylko dzieci, ale również ich rodziców, jednak wiele amerykańskich stanów zgłosiło swój sprzeciw twierdząc, że jest to niezgodne z prawem federalnym i tym samym Konstytucją USA<sup>26</sup>.

Od momentu objęcia prezydentury przez Donalda Trumpa amerykański Kongres wykazał ponowne zainteresowanie Meksykiem – czołowym partnerem handlowym i dostawcą energii dla USA. Z ekonomicznego punktu widzenia USA i Meksyk są bardzo współzależne między innymi ze względu na porozumienie o Północnoamerykańskiej Strefie Wolnego Handlu (NAFTA)<sup>27</sup>.

Donald Trump podpisał kilka rozporządzeń mających wpływ na politykę imigracyjną. Pierwsze, które skupiło się na bezpieczeństwie granic, poleciło agencjom federalnym dalszą rozbudowę muru na granicy amerykańsko-meksykańskiej w celu uzyskania pełnej kontroli operacyjnej. Drugie rozporządzenie, które odnosiło się do polityki wewnętrznej, rozszerzało definicję nieautoryzowanych imigrantów. Rozporządzenie przewidywało również ustanowienie większej liczby personelu wykonawczego. W 2017 r. administracja prezydenta zakończyła tymczasowy program ochrony dla tysięcy Nikaraguańczyków i Haitańczyków, którzy uzyskali schronienie w USA po katastrofach ekologicznych w swoich krajach w 1999 i

---

25 Jest to amerykańska propozycja legislacyjna, która dotyczy wielofazowego procesu kwalifikowania nieletnich cudzoziemców w Stanach Zjednoczonych, którym początkowo przysługiwałoby warunkowe prawo pobytu, a po spełnieniu określonych warunków – dalszy pobyt.

26 C. Felner, D. Renwick, dz. cyt.

27 *Mexico: Background and U.S. Relations*, Congressional Research Service, Washington 2018, s. 1.

2010 r.. W 2018 r. Trump zakończył ten sam program pomocy dla blisko 200 tys. Salwadorczyków, którzy do USA przybyli po trzęsieniu ziemi w 2001 r.<sup>28</sup>

Główne priorytety w polityce migracyjnej prezydenta Donalda Trumpa znalazły swoje odzwierciedlenie w najnowszej Strategii Bezpieczeństwa Narodowego USA z 2017 r. Zgodnie z jej zapisami wzmocnienie kontroli nad granicami i systemem imigracyjnym ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa narodowego, dobrobytu gospodarczego i rządów prawa w USA. Stany Zjednoczone doceniają wkład wniesiony przez imigrantów w całej swojej historii, jednak nielegalna imigracja obciąża ich gospodarkę, stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego oraz wzbogaca przemytników i innych przestępców<sup>29</sup>.

Eksperti twierdzą, że perspektywa kompleksowej reformy imigracyjnej jest nikła ze względu na stanowisko prezydenta Trumpa i ogólne podziały polityczne w Waszyngtonie. W Partii Republikańskiej nie ma silnej woli, aby spróbować ponownie przeprowadzić kompleksową reformę polityki imigracyjnej. Niektórzy prawodawcy próbują przeprowadzić istotne zmiany, ale obustronne poparcie jest mało prawdopodobne. Jednym z obszarów polityki imigracyjnej, które mogłyby dotyczyć działań Kongresu, jest program H1B. Demokraci i Republikanie wyrazili zainteresowanie reformą programu, który zdaniem krytyków był nadużywany przez firmy w celu *outsourcingu* wykwalifikowanej siły roboczej i obniżania kosztów. Administracja Trumpa wydała w kwietniu 2017 r. zarządzenie nakazujące agencjom federalnym dokonanie zmian w programie H1B w celu zapewnienia przyznawania wiz najbardziej wykwalifikowanym lub najlepiej opłacanym wnioskodawcom<sup>30</sup>.

Historia i geografia gwarantują Meksykowi i USA wyjątkową relację migracyjną. W dłuższej perspektywie czasowej Meksyk prawdopodobnie pozostanie głównym źródłem legalnych, jak i nielegalnych imigrantów w Stanach Zjednoczonych. Wielkość populacji meksykańskiej, jej charakterystyczne cechy demograficzne i coraz większe rozproszenie na nowe terytoria w USA, stawiają Meksyk w centrum debaty o imigracji do USA. Ponadto odsetek Meksykanów mieszkających w Stanach Zjednoczonych wciąż pozostaje istotną kwestią w stosunkach dwustronnych. Stany Zjednoczone i Meksyk mają również wiele wspólnych interesów w odniesieniu do niektórych kwestii związanych ze zwalczaniem

---

28 C. Felter, D. Renwick, dz. cyt.

29 *National Security Strategy of the United States of America*, Seal of the President of the United States, Washington 2017, s. 9.

30 Program wizowy H-1B służy jako podstawowy platforma do sprowadzania najbardziej wykwalifikowanych pracowników (w szczególności z branż technologicznych). Administracja Trumpa twierdzi jednak, że pracodawcy nadużywają programu do rekrutowania taniej siły roboczej z zagranicy.

31 C. Felter, D. Renwick, dz. cyt.

przemytu i innych przejawów przestępczości zorganizowanej<sup>32</sup>. Zbliżające się wybory prezydenckie i parlamentarne 1 lipca 2018 r. w Meksyku mogą mieć znaczący wpływ na sytuację polityczną i gospodarczą, a także na jego postawę wobec USA<sup>33</sup>.

### Bibliografia

Arango J., *Theories on International Migration*, [w:] D. Joly (red.) *International Migration in the New Millennium*, Routledge Taylor & Francis Group, London and New York 2017

Brzozowski J., *Ekonomiczne teorie migracji międzynarodowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2011

Felter C., Renwick D., *The U.S. Immigration Debate*, „Council on Foreign Relations, Washington 2018, [online:] <https://www.cfr.org/backgrounder/us-immigration-debate-0>  
Dostęp 03.05.2018

Lee B., Renwick D., *Mexico's Drug War*, „Council on Foreign Relations”, Washington 2017, [online:] <https://www.cfr.org/backgrounder/mexicos-drug-war> Dostęp 03.05.2018

Mandell E.W. *Program Bracero 1942-1964*, „American International Journal of Contemporary Research”, Louisville 2001

*Mexico*, The World Factbook, Central Intelligence Agency, [online:] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mx.html> Dostęp 04.11.2018

*Mexico: Background and U.S. Relations*, Congressional Research Service, Washington 2018

*Mexican Migration to the United States: Policy and Trends*, Congressional Research Service, Washington 2012

*Mexican Migration to the United States: Policy and Trends*, Congressional Research Service, Washington 2012

*National Security Strategy of the United States of America*, Seal of the President of the United States, Washington 2017

---

<sup>32</sup> *Mexican Migration to the United States: Policy and Trends*, Congressional Research Service, Washington 2012, s. 37.

<sup>33</sup> *Mexico: Background and U.S. Relations*, dz. cyt.

*U.S. Relations with Mexico*, Department of State, [online:] <https://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/35749.htm> Dostęp 03.05.2018

*USA Patriot Act*, One Hundred Seventh Congress of the United States of America, Washington 2001

Ribando Seelke C., Finklea K., *U.S.-Mexican Security Cooperation: The Mérida Initiative and Beyond*, Congressional Research Service, Washington 2016

Weiss T.L. , Chaltelt P.A.L., *Mexico: Public Policies and Benefiting Migrants*, International Organization for Migration, Coyoacan 2011